

Tulella on ollut suuri merkitys Mäntsälän metsäkuulttuurissa. Kuva on vuoden 2008 kulotustyömaalta Mäntsälän Sälinkäältä.

Maria Lindén, Tapio
Pertti Hourunranta, Työtehoseura

Metsien kulttuuriperintökohteita kartoitetaan Mäntsälässä

Kansallisessa metsäohjelmassa vuosille 2008-2015 päätettiin, että metsiin liittyvää kulttuuria vaalitaan ja kehitetään mm. aloittamalla tiedonkeruu metsien kulttuuriperintökohteista. Tapion, Työtehoseuran ja virolaisen RMK:n projektissa muokataan Virossa käytössä olevaa metsien kulttuuriperintökohteiden kartoitusmenetelmää Suomen oloihin soveltuvaksi. Samalla menetelmän toimivuutta kokeillaan käytännössä. Projekti tekee tiivistä yhteistyötä Metsänhoitoyhdistys Uusimaan kanssa.

Projektin koalueeksi on valittu Mäntsälä, missä tulevan talven aikana kerätään aiheesta kiinnostuneilta ihmisiltä vinkkejä mahdollisista yksityismetsien kulttuuriperintökohteista. Talven aikana perehdytään myös Mäntsälän kotiseutukirjoihin ja muuhun sellaiseen materiaaliin, joissa potentiaalisia kohteita on

mainittu.

Kulttuuriperinnöllä tarkoitetaan ihmisen luomaa kohdetta, joka muistuttaa menneiden sukupolvien työstä ja elämästä. Kulttuuriperintökohteita ovat esimerkiksi tervahaudat, erilaiset pyyntikuopat, kiviaidat ja -röykkiöt sekä metsäkämprien jäänteet.

Tilakäynnit maastokaudella 2010

Alustavan kartoituksen jälkeen niihin metsänomistajiin, joiden maalla kulttuuriperintökohteita arvellaan olevan, otetaan yhteyttä ja pyydetään lupa tarkistaa kulttuuriperintökohteen olemassaolo maastossa. Maastotyöt suoritetaan ensi kesän aikana. Maastossa kohde pyritään tunnistamaan ja sen sijaintikoordinaatit talletetaan. Lisäksi kohde valokuvataan. Maastokäynnin jälkeen metsänomistajalle luovutetaan kulttuuriperintökohteesta dokumentti, jossa kuvien ja sijaintitietojen lisäksi mahdollisuuksien mukaan kerrotaan kohteen taustasta ja merkityksestä alueen historiassa sekä annetaan ohjeita, kuinka kohde voidaan

ottaa huomioon metsänkäsittelyssä.

Metsänomistaja päättää tietojen julkistamisesta

Jos löydetty kohde osoittautuu lain suojaamaksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi, siitä ilmoitetaan Museovirastolle. Muussa tapauksessa metsänomistaja päättää, julkaistaanko tieto kohteesta esimerkiksi metsäkeskuksen tai metsänhoitoyhdistyksen paikkatietojärjestelmissä. Kohteen tallentaminen paikkatietojärjestelmiin pienentää sen tuhoutumisriskiä, kun esimerkiksi metsän uudistamisen ja kunnostusojituksen suunnittelijat ja toteuttajat osaavat ottaa sen työssään huomioon. Usein kulttuuriperintökohde on niin pienialainen, ettei sen olemassaolo vaikuta metsän taloudelliseen hyödyntämiseen.

Ohjeita ja menetelmiä kehitetään

Kartoitusmenetelmän kehittämisen rinnalla on käynnissä myös kehitystyö, jolla puuntuotannon menetelmiä kulttuurikohteilla ja niiden läheisyydessä kehitetään. Museovirasto antaa ohjeita siitä, miten muinaisjäännöksillä toteutetaan metsänhoitoa tänään. Nuoremmat jäänteet ja kohteet eivät yleensä ole kansallisesti tärkeitä, jolloin niihin ei myöskään kohdistu muinaismuistolain rajoitteet.

Metsänhoitoyhdistys Uusi-

maalla hankkeen yhteyshenkilönä toimii metsäneuvoja Mia Jacksen.

Lisätietoa hankkeesta <http://www.metsavastaa.net/metsakulttuuri>
Airi Matila, Tapio, p. 040 779 2258
Pertti Hourunranta, Työtehoseura, p. 044 714 3678
Tapion, Työtehoseuran ja RMK:n "Forest heritage developer in joint cultural area" -projekti saa osarahoitusta EU:n Central Baltic Interreg IV A-ohjelmasta.

**CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013**

**EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT FUND
INVESTING IN YOUR FUTURE**